

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 30. decembra 1898.

List 52.

Mlademu letu.

Novo letice.
Mlado detice,
Oj pozdravljeno!
Ah, kako lepo
Cvetno in svitlo
Si opravljeno!

Si rudečih lic,
Krasnih je cvetlic
Polen košek tvoj;
„Blagostanja cvet,
Vsipujem jaz na svet,
Sreča je z menoj!“

Tak obetaš ti,
Polno radosti
Sladko se smehljaš;
Ali pa zares
Te dari nebes
V košek imaš?

Li ne bo solza,
Li ne bo gorja
Dete v tebi več? —
Ne bo mnogokrat,
Vsajal bratu brat,
V srce britki meč?

Starček, tam-le zad,
Je obetal mlad
Tisoče blagot;
Trosil je nezvest
Revo in bolešt
Tugo, v vsaki kot.

Boš ti bolje mar,
Srečno brez prevar
Letice mlado!
Kakor prednik tvoj,
Ki je šel v pokoj
Varal svet hudo?

Dvomi, dvomi se,
Da izpolniš vse,
Kar obetaš nam;
V košek cvetlic,
Imaš i pušic,
Ki so vir solzam.

Tudi v tebi bo,
Sekala s koso
Rane bela smrt;
Mnogi up sladak,
Mnogi grad u zrak
Zidan, bo razdrt. —

Toda, kaj zato? —
Srce nam zvesto
Upaj v Stvarnika
On te dal nam v dar
Oče naš, Vladař
Zemlje in neba.

Toraj letice,
Mlado detice,
Srečno, zdravo ti!
Tudi v tebi naj
Se na vekomaj
Božja čast glasi.

Vaših posvetovanj sklenil o nameravanih naših zavodih in misijonih. Jaz sam želim, odkriti Vam svoje misli in Vam na srce položiti svoje dobro premišljene sklepe, proseč Vas, da je kar mogoče natančno izvršujete. Ne morem se pa ustaviti želji svojega srca, ki me sili, naj tudi Vam vsaj nekaj povem o svojem potu v Rim in Vas povabim na skupno romanje v Jeruzalem l. 1899.

1.) Pot v Rim.

Kakor Vam je znano, šel sem v Rim poklonit se sv. Očetu, kar se res spodobi novemu škofu. Hotel sem pokazati, da v sv. Očetu spoštujem samega Gospoda Jezusa Kristusa, vrhovnega poglavarja katoliške cerkve, nezmotljivega učitelja vseh narodov; hotel sem v osebnem razgovoru še bolj razplamtiti ono ljubezen, ki mi od nekđaj gori v srcu do rimske stolice, in še bolj tesno utrditi vez, ki veže vsacega katoličana, posebno pa mene, škofa, z neobhodno potrebnim središčem premogočnega kraljestva Jezusovega na zemlji. Poleg tega sem pa tudi nameraval vsaj imenitnejšim prevzvišenim kardinalom in svetovalcem sv. Očeta razložiti svoje nazore, svoja načela za upravo in vlado prelepe ljubljanske škofije, da okrepljen in podučen morem toliko bolj odločno delati, — če treba tudi trpeti — za Boga, za cerkev, za v skrb mi izročeno ljudstvo s pomočjo gospodov duhovnikov, ki naj bi se svojega škofa tako tesno oklepali, kakor se oklepa on svete rimske stolice.

Na potu v Rim sem romal v Lurd, kjer deli preobilne milosti iz božjega Srca Jezusovega brez madeža izvirnega greha spočeta Devica Marija in kamor roma vsa Evropa, kamor hité iskat dušne in telesne pomoči ljudje iz bornih koč, pa tudi

Pastirski list ljubljanskega kneza in škofa duhovščini.

Premili bratje v Kristusu! Gotovo pričakujete, da Vam prav hitro povem, kaj sem na podlagi

prebivalci sijajnih palač. Na ta sveti kraj sem pohitel tudi jaz, da tam v svetišču razlijem pred prečisto Devico Marijo vse svoje srce, vse svoje skrbi in bojazni, vso svojo vnetost in ljubezen; pohitel sem tje, da se, sedaj že nekoliko skušen v škofovskih pretežkih in preodgovornih poslih, z nova priporočim njej, ki je sedež modrosti, da iz vsega srca molim za Vas, premili duhovni bratje, za vse verno naše ljudstvo, za vzburkano Avstrijo, za katoliško cerkev in za vosoljni svet, da naj bi vsi spoznali Boga Očeta in Sina njegovega, Jezusa Kristusa.

Ne bom pripovedoval, kako potolažen in miren in radosten sem se odpeljal iz Lurda in kako so me osrčili sv. Oče za previsoko službo, katero mi je po njihovih rokah podelila previdnost božja. Omenjam le to, da Vas, premili bratje duhovni, sveti Oče prav posebno blagoslavljajo. Vprašali so me resno in skrbno, kakšni da so duhovniki v ljubljanski škofiji, li živé in delujejo v cerkvenem duhu? Razvedrilo se jim je čelo in lice zažarelo, ko sem prav s prepričanjem mogel zatrditi, da velika večina mojih duhovnikov res živi in deluje v cerkvenem duhu, kar najbolj svedoči vedno bolj pogostno prejemanje svetih sakramentov, množéče se Marijine kongregacije in živahno udeleževanje duhovnikov v pomoč raznim oškodovanim stanovom v narodu, da se reši to, kar se more rešiti. Sv. Oče so sploh vse odobrili, več besedij pa so še posebno spregovorili o prekornih Marijinih kongregacijah, o katerih želé, naj se v kolikor mogoče širijo in dobro vodijo. Najbolj so pa odobrili naše namere o novih zavodih, o katerih bom takoj spregovoril. Rekli so: „To delo škofa, duhovnikov in ljudstva blagoslavljaj iz prepolnega srca, pa ne samo to, ampak tudi pri svojih molitvah se ga bom spominjal in prosil Boga, da je srečno dovršite.“

2.) Naši nameravani zavodi.

Toliko, premili bratje duhovniki, o prekrasnem mojem popotovanju. Sedaj pa še nekaj bolj točnega o zadevah, za katere sem Vas povprašal v pozivu z dné 30. avgusta t. l. („Škofijski list“ 1898, VI. 46, št. 101.) Vsaj sem ravno na te zadeve ves čas mislil in se skušal v domovini in zunaj domovine potujoč podučiti.

Najpoprej presrčna zahvala č. gg. dekanom, ki ste sklicali pastirske shode, da se o stavljenih vprašanjih posvetujete in meni s svetom pomagete. Bog naj Vam plača in vsem duhovnim pastirjem, da ste se prizadevali vse dobro premisliti in meni modro svetovati. Odlikovali ste se posebno dekaniji cerkniška in litijska.

Plod Vašega svetovanja, mojega premišljevanja in pregledovanja, ter poučevanja je gledé na zavode ta-le:

a) Sezida naj se „seminarium puerorum“ točno po želji sv. tridentinskega cerkvenega zbora, kjer se bodo vzgajali vsi oni, ki so tako srečni, da jih Bog kliče v duhovski stan; v zavodu samem morajo imeti vso vzgojo in ves poduk, torej popolno gimnazijo, kjer bodo podučevali profesorji duhovniki. Semenišče mora imeti prostora vsaj za 200 dijakov.

b) Sezida naj se tik semenišča konvikt za one gimnazijske učence, ki se bodo po dovršeni maturi posvetili kateremukoli svetovnemu stanu. V konviktu se bodo krščansko vzgajali, v semeniški gimnaziji pa podučevali v vseh dotičnih predmetih, kar predpisujejo državne postave.

c) Poslopja se bodo sezidala na obsežnih in zdravih zemljiščih škofijske pristave v Ljubljani, kjer bo dovolj prostora za nje, za vrt in za igrišče.

Leta 1899 se bodo napravili načrti in izposlovale potrebne dovolitve: nadaljnja tri leta se bode zidalo in pripravljalo; peto leto pa se bodo zavodi odprli. Skrbelo se bo, da se dijaki dobro izvežbajo ne samo v slovenskem, ampak tudi v nemškem jeziku.

d) Stroški za zidanje bodo preseglj pol milijona goldinarjev. Polovico te svote imam že v rokah. Za ostalo pa prosim, da poskrbimo mi in dobro, če tudi siromašno, naše ljudstvo. Prosil sem že kompetentne oblasti, da mi dovolijo vporabiti nekatere cerkvene denarje. Katere in koliko, naznanil bom o svojem času. Razven tega pa Vas, prav iz dna srca prosim, premili bratje duhovniki, za te-le stvari:

1. Kar si morete od svojega premoženja odtrgati, darujte v ta namen.

2. Odločite malo svotico darovati na leto, kakor ste mnogi, meni na veliko tolažbo in veselje, že sklenili. Prosim Vas, gospodje dekan, da takoj z novim letom vse to uredite, da morebiti po svojih župnijah pošljete polo, na katero naj vsakdo zapiše, koliko je pripravljen vsako leto žrtvovati.

Prosim, da me o točki 1. pojedini gospodje o točki 2. gospodje dekan v prihodnjem letu 1899 do meseca majnika obvestijo, ker moram to pravodobno vedeti, da morem nadalje postopati.

3. Spominjajte se naših zavodov v svojih oporokah.

4. Vsaki kvaterni teden naj se opomni ljudstvo, da žrtvuje vsaj po 2 krajcarja na osebo. Vem, da bodo na več krajih družine, ki tudi tega

ne bodo zmogle; toda, ali ne bodo druge precej lahko toliko več dale, da vendar le pride povprečno po 2 kr. na osebo? V vsaki vasi naj se odbere pošten mož ali vneta ženska, da denar pobere in prinese gospodu župniku. Darovalce in pobiralce sv. Oče prav posebno blagoslavlja. V Ljubljani in še v katerem večjem mestu bi se morda mesto teh zbirk vsake kvatre napovedalo darovanje.

5. Opomnite ljudstvo, naj pri oporokah na te zavode ne pozabijo, posebno oni ne, ki nikogar nimajo, za katerega bi bili dolžni poskrbeti.

6. Štipendij za sv. maše in festis supressis, za katere smete po apostolski dovolitvi z dne 18. maja 1896 (Škofijski list 1898. I. 7. str. 14.) prejemanj miloščino, naj se v ta namen pošilja škofijskemu ordinarijatu vselej v mesecu januariju in juliju za pretečenega pol leta.

e) Ali kako se bodo zavodi vzdržavali? Kdo bo poučeval?

1. Ker se bo za sezidanje poslopij moral potrošiti velik del dosedanjega Alojzijeviškega kapitala, ker si moramo prizadevati, da v semenišče sprejmemo dijake kolikor mogoče brezplačno, pa tudi v konvikt po kar se da nizki ceni, moramo poskrbeti za zadostne fonde, da se bodo pokrivali ogromni stroški za vzdrževanje. Za te nam bodo služili vsi zgoraj omenjeni dohodki sub d) 1 do 6, katere bomo morali pobirati resp. dajati ne samo pet let, dokler se bo zidalo in vse vrejevalo, ampak tudi pozneje vsaj še deset let.

Vsakoletni prinosi ne bodo za poedine ravno preveč težki, ali v petnajstih letih bomo z njimi postavili lepe narodne in cerkvene zavode, ustvarili velik fond za vso slovensko mladino, ki bo tudi za svetne poklice številnejše mogla študirati, vsaj se bodo mogli v konvikt mladeniči ravno zavoljo fondov za kaj malo letno plačo sprejemati. Pomislite, kolika korist za katoliški naš narod! In to moremo s primerno majhnimi žrtvami doseči in zagotoviti v petnajstih letih!

2. Ker za sedaj nimamo nobenega reda, ki bi mogel vodstvo in podučevanje v teh zavodih prevzeti, pa tudi nikakoršnega upanja ni, da bi se to kmalu omogočilo, moramo misliti na naše svetne duhovnike, kakor jih imajo v Gradcu, v Lincu, v Briksenu, kjer podučujejo s takim vspehom, da zavodi slove tudi z ozirom na poduk. Prosim torej duhovnike, posebno one, ki so še mlajši, pa bi hoteli in želeli pripraviti se za profesorski poklic, naj se mi oglase do velike noči l. 1899 in tudi naznanijo, kateri predmeti bi jih veselili. Ta poklic bi moral nas vse navdušiti; saj bo slavno in koristno za nas, za narod in za cerkev, ako bomo imeli tudi v raznih svetnih predmetih strokovnjake

iz duhovskega stanu, strokovnjake, ki bodo žive priče, kako lepo se strinjajo vera in znanost, učnost in pobožno življenje!

Ako bo kdo dotičnih mogel sam zmagati stroške za vseučiliščne nauke, nam bo drago: ako pa ne bo mogel, bomo morali mi za to poskrbeti. Upam, da se bo oglasilo dobrih, darovitih, delavnih in res pobožnih duhovnikov, da bomo v štirih ali petih letih imeli zavode in profesorje. Bog daj na priprošnjo brezmadežne device in Matere božje Marije!

3. Nameravani misijoni.

Povoljni so tudi odgovori dekanjskih sestankov o duhovnih vajah in misijonih, kateri naj bi se obhajali zadnji dve leti sedanjega veka, da se dobri naš narod še bolj moralno poživi in v veri potrdi, da bo mogel zmagovalno prebiti vse dušne in telesne skušnje, ki ga v bližnji prihodnosti čakajo. Ne da se tajiti, da morejo nastati strašne svetovne vojske, da Evropo, torej tudi nas utegnejo zadeti druge grozne časne nesreče, da se bo neprenehoma poskušalo, kako bi se odpad od krščanstva še bolj razširil in se ljudstvo zapeljalo. Proti tem in sličnim nevarnostim moramo mili naš narod, naše očete in matere, brate in sestre oborožiti, da ne padejo, da se ne izgube, ampak zveličajo. To pa je le mogoče, ako ostanejo verni in čednostni, ako ostanejo zvesti Gospodu Jezusu Kristusu ter si prizadevajo živeti po svetih in edino zveličavnih njegovih naukih.

Da ta duh vere, da zvestobo do Zveličarja in do njegove katoliške cerkve v našem narodu še bolj pobudimo in učvrstimo, zato naj nam pomaga delo misijonov in duhovnih vaj prihodnji dve leti tako urejeno, da se bodo skoraj vsi verniki enega ali drugega mogli udeležiti.

Hvala Bogu, Gospodu Jezusu Kristusu in pa prečisti Devici Mariji, da ste se, premili bratje duhovniki, za to težko ali prevažno delo tako navdušeno odločili in v odgovorih na moja vprašanja izjavili!

Prosim Vas, čč. gg. dekani, da se dogovorite s čč. gg. župniki svoje dekanije:

1. Kje in kedaj naj se sv. misijon obhaja ali ponovi, ali pa naj se obhajajo tridnevne duhovne vaje za posamezne stanove:

2. Kateri gospodje bi, kot najboljši govorniki hoteli prevzeti govore in podučevanje tam, kjer se redovniki ne bi mogli dobiti.

To treba kmalu odločiti, da ne bo prekasno. Na drugem mestu priobčujemo načrt za prave misijone, pa tudi za tridnevne duhovne vaje, katere bi se mogle morebiti še lažje in še koristnejše

izvesti. Tvarina je naznačena in sicer trovrstna, da bo kaj razlike; duhovni pri istem sv. misijonu naj se drže vsi tvarin naznanjenih sub A, sub B, ali onih sub C.

Prosim pa prav srčno in silno vse častite gg. dekane, da to zadevo hitro za obe leti odredite, in načrt vsega dela, namreč kje in kedaj se bodo obhajali misijoni ali pa duhovne vaje, sporočite škofijskemu ordinarijatu.

Delo, prizadevanje in žrtvovanje vseh bo Gospod blagoslovil. Zaupajte na njegovo pomoč. On bo srca vodil in mečil. On bo poslušavce razsvetlil in imeli bode obilnega vspeha in krasnega sadu. On bo pa tudi Vas razsvetlil in Vam dal preobilnih milostij, da bote mogli svetemu svojemu poklicu primerno živeti pa govoreč z Gospodom: „Consummatum est“, „Pater in manus Tuas commendo spiritum meum“ srečno in blaženo umreti.

4. Na pot v Jeruzalem!

V Rimu želé, da se koncem tega stoletja priredé večja narodna romanja v sveto deželo, v Loreto in Rim, pa v Lurd. Sv. Oče so to željo odobrili. Dotični komité je sicer nekako zadremal, ali vendar naj bi se prelepa ideja ne opustila. Kako lepo bi bilo in koristno, ko bi leta 1899 narod slovenski odposlal svoje zastopnike v sveto deželo, poslal na mesta, kjer se je Gospod Jezus rodil, kjer je učil, za nas trpel in umrl, ter s slavnim svojim vstajenjem od mrtvih zapečatil resnico vsega, kar je učil, posebno resnico, da je obljubljeni Odrešenik, pravi Sin božji.

Ko to berete, z ramami zmajujete, kaj ne? Ali počakajte, premili bratje duhovniki, da Vam stvar razložim. Bil sem potujoč v Rim nekoliko ur v Briksenu. Tam naletim na vpokojenega, večini gotovo poznanega polkovnika Himmelna. On je letos osnoval in vodil v sveto zemljo romarje iz Tirolske. Bilo jih je pet sto samih mož, med njimi okoli 108 duhovnikov. Vsi duhovniki so mogli tudi na ladiji vsaki dan maševati, in vsaki dan je bila velika maša z govorom. Imeli so dovolj prostora, da so lepo prenočili na ladiji in na svetih krajih. Dobro in obilno je bilo poskrbljeno za vse telesne potrebe. Rabili so 21 dnij, ter se vsi zdravi, veseli, zadovoljni in vtrjeni v veri vrnili domov. Koliko so pa potrošili? Samo po 120 gld. v drugem, ter po 150 gld. v prvem razredu! In še jim je ostalo okoli 13.000 gld., kar so koristno naložili za podlago prihodnjemu romanju.

Ali bi se ne moglo dobiti tudi 500 slovenskih mož, ki bi mogli potrošiti 120 do 130 gld.?

Pa bi šli, ne kot radovedni popotniki, ampak kot pravi romarji za se in za naš narod na ona najsvetejša mesta na svetu? Ali bi se na potu sami ne vneli, navdušili se iz nova za vero Kristusovo in katoliško cerkev? Ali ne bi prišedši domov tudi zaostale svoje domače pobudili in vneli pripovedujoč jim, kar smo videli in čutili? To bi bilo koristno in lep zvršetek zamotanega devetnajstega veka.

Premili bratje duhovniki, pomislite to! Širite to idejo med ljudstvom, pa ideja naj preskoi tudi meje naše škofije na vseh straneh, in naj razgreje tudi srca bratov naših, Slovencev po Štajerskem, Koroškem, Goriškem in po Istriji Gospod polkovnik Himmel bo prišel o veliki noči k meni, da me točno podučí, potem bom načrt proglasil in ako se oglasi 500 slovenskih mož, romali bomo meseca oktobra 1899 v Jeruzalem.

Prosim Vas, premili bratje duhovniki, da izvolite uvaževati vse, kar sem Vam povedal in razjasnil, pa pogumno na delo: pomagal bo Bog!

Naj Vas blagoslovi vsemogočni Bog Oče, Sin in sv. Duh. Amen.

V Ljubljani, na dan sv. Nikolaja 1898.

Anton Bonaventura,

knez in škof.

Božično veselje in božični mir.

(Konec.)

Zatajevanje samega sebe tedaj pospešuje pravo veselje. Ponižnost pomaga človeku, da spozna, kako malo vreden je on sam in kako mogočen in vzvišen je Bog. To spoznanje sili človeka, da se v vsem celega izroči Bogu. Kako naj ne bo v takem srcu, ki se zaupa popolnoma le Vsegamogočnemu, pravi mir in pravo veselje? Zatajevanje in ponižnost pripravljata tedaj pot do pravega veselja in miru, torej do Boga, kajti ne le spoznamo Ga na ta način, ampak se ž njim tudi spravimo. Ni boljše sprave, kakor ravno po teh čednostih.

Po tej poti hoče tudi Izveličar nazaj pripeljati človeštvo, ki je odpadlo od svojega Stvarnika prav po onih pregrehah, ki nasprotujejo tem čednostim. To je pokazal precej pri prihodu na svet. Je imel mar kdo drugi te dve čednosti v popolnejši meri, kakor Sin Božji, ki se je rodil kot človek v hlevu v jaslih? Po pravici pravi sv. Gregorij: „Temelj našega odrešenja je ponižnost našega Boga“. Tako vidimo, da so bila prva njegova družba srca, katera je dičila ta čednost. Ni-li Marija vzor zatajevanja in ponižnosti že od njenih mladih nog? Še kot nežno dete je zapustila rojstno hišo, svoje stariše in sorodnike, da živi v tempeljnu, prosta zemskih vezij, le svojemu Bogu. Gotovo jo je stalo dosti premagovanja, ko je morala zapustiti priljubljeno svetišče, a zatajila je samo sebe in storila, kakor ji je velel Bog. V ozki hišici nazareški je živela povse zadovoljna in z uda-

nostjo prenašala uboštvo. Ko jo je zadela nepopisljiva čast, da je postala Mati Božja, si ni znala dati drugega imena, kakor dekla, ki se popolnoma podvrže, božji volji. Niti z jedno besede se ni pritožila radi trdosrčnosti Betlehemčanov.

Sv. Jožefa imenuje sv. pismo pravičnega, tedaj je imel gotovo v prvi vrsti omenjeni čednosti. Prav tako pastirji; ali kaj drugega priča skrb za čede, ubogljivost, ko jih je angelj poklical, prisrčnost, ko so klicali ob jaslicah?

Videli smo napačno in pravo veselje na prvi božični praznik, kakoršno se najde pri stvarih na tem grešnem svetu in kakoršno pri našem Stvarniku. Sedaj poznamo pot do pravega srčnega veselja in do pravega srčnega miru. Primerjajmo mi oni Božič z današnjim, kaj ne, kako sta si podobna? Kakor nekdanj, je tudi danes še v navadi malikovanje in sicer ne le pri neznabogih sredi Afrike, marveč tudi mej kristjani, mej izvoljenim ljudstvom. Maliki so sedaj malo drugačni: Kaka priljubljena oseba, nova zimska obleka, ki lično stoji, klobuk z najnovejšim nakitjem itd. Dasi ne molimo teh stvari, so nam vendar tako prirastle srcu, da so naše misli vedno le pri njih, razgovarjamo se da se že dolgo veselimo Božiča, ki nam nudi priliko, da z dotičnikom občujemo, da se pokažemo v obleki, klobuku itd. Na te vrste malikovanje se vse prezgodaj navajajo že otroci, ki se ne vesele božičnice zaradi novorojenega Jezuščka, ampak zavoljo daril, ki jih pričakujejo. Nikdo jih ne domisli, da pomenjajo božična darila one nepresunljive darove, katerih nam je Kristus Gospod prinesel iz nebes.

Le enkrat se živi, zato treba porabiti to priliko in pošteno navžiti se svetnega veselja — tako nam veli naša spačena narava in kako mnogi jo poslušajo. Niti Božič ne dela izjeme, pač. dela je, kajti več se vživa, ko sicer n. pr. na shodih, plesih, v gledaliških in drugod. Koliko nesvetega se stori na svete dni! Opazujmo le življenje v mestih o praznikih: vse dirja za čutnim veseljem, vse bi le uživalo rado; uživalo ne le po okusu, to bi bi bilo morebiti še najnedolžnejše uživanje, ampak tudi z ostalimi štirimi čuti.

Hvala Bogu, tudi takih kristjanov je dandanes dosti, ki se trudijo za pravo božično veselje, pravi božični mir. To so oni, ki so nastopili pot zatajevanja in ponižnosti, pot, katero nam je Kristus pokazal takoj v jaslicah. V njihovih očiščenih srcih se sodi, nebeški knez miru, kajti po onih čednostih so se odpovedali svetu. To so ona hrabra in pogumna srca, ki niso sprejemljiva le za tolažila ob jaslicah, marveč so pripravljena vsak čas iti za Kristusom tudi na Kalvarijo in se ne strašijo ni trpljenja ni bolečin.

Zatajevanje in ponižnost je ono merilo, s katerim smo merili pravo in nepravo božično veselje. Vzemimo isto merilo, da vidimo, kako je z nami. V kolikor višji meri imamo te dve čednosti, toliko večje je naše veselje, tem lepši mir vlada v našem srcu. Tedaj, kako je pri nas s tema čednostima? Ali gospodujemo toliko sami nad seboj, da moremo iz ljubezni ne le na videz, ampak prav zares? Ali še vedno prej opazimo napako pri bližnjem, ko pri sebi, pezdri v očesu svojega brata, ko bruno v svojem očesu? Ali kaj pazimo na svoje misli in jih brzdamo, kadar silijo naši duši v škodo? S kratka,

ali znamo krotiti v pravi meri svoje telo in svojega duha? Smo li že kaj napredovali v ponižnosti, ali morebiti še nismo niti čez začetek? Da spoznamo, kako daleč smo že v tej čednosti, potrebujemo posebnega razsvitljenja od zgoraj, kajti prevzetnost je tako vkoreninjena v vsakem človeškem srcu, da jo imamo dostikrat za ponižnost samo, ker je ne moremo lahko od nje razločevati. Znamenje prevzetnosti je, ako smo nevoljni in nemirni, kadar nam pri delu izpodleti, ako smo precej razburjeni, kadar slišimo kako trdo besedo, ako smo častihlepni itd.

Ako zapazimo, ko se tako vprašujemo, da smo kaj zagrešili zoper zatajevanje samega sebe ali pa mogoče tudi kaj zakrivili zoper ponižnost, padimo pred novorojenega Odrešenika, preišljajmo zgled, ki nam ga daje prav v teh čednostih, prosimo ga odpuščanja radi naše mehkužnosti in prevzetnosti, za kar se on pokori v jaslicah. Trdno sklenimo, da si hočemo odslej zlasti za te čednosti prizadevati. Prosimo k sklepu Marijo, našo predobro mater, in sv. Jožefa, naj nam izprosi milost, da bomo po njunem zledu in po zgledu božjega Deteta v jaslicah, vedno hodili po poti zatajevanja in ponižnosti, da bomo z njimi vred deležni pravega božičnega veselja in pravega božičnega miru.

O izpraševanju vesti.

(Dalje.)

Ves ta nauk je iz spisov svetnikov. Kakor poroča cerkvena zgodovina, je svetoval sv. opat Antonij svojim menihom, naj si zapisujejo pregreške, katere opažajo pri izpraševanju vesti. Kajti dosti bolj se človek sramuje in resneje sklene poboljšati se, ako vidi svojo napako zapisano pred seboj. Prav to uči tudi sv. Janez Klimak. On pravi, naj si ne zapisujemo svojih prestopkov le zvečer, ali kadar si izprašujemo vest, ampak vselej, kakor hitro opazimo napako, zato da nam je o določenem času izpraševanje toliko lažje. Blagajnik, kupec ali oskrbnik tudi takoj zapiše v dnevnik, koliko je kupil ali prodal, zato da česa ne pozabi in da zvečer tem lažje napravi račun. Sv. Bazilij in sv. Bernard naravnost učita, naj primerjamo dni drugega z drugim, da tem lažje spoznamo, koliko smo napredovali ali nazadovali, da se tem bolj priganjamo k skrbnosti in čuječnosti.

Oni način, katerega priporoča sv. Ignacij; naj postopamo pri posebnem izpraševanju vesti počasi, naj storimo nekaj po nekaj, naj sklenemo vedno le za pol dne naprej, isti način uče tudi sv. Krizostom, sv. Efrem, sv. Bernard. Saj je ravno to res najboljše sredstvo, da izrujemo vsako napako, ki jo opazimo na sebi. Plutarh piše o nekem človeku, ki je bil silno nagle jeze in bi se bil rad iznebil te napake. Sklenil je, da se hoče cel dan zdržati jeze. Prvi dan se je premagal, zato je rekel drugi dan sam pri sebi: Tudi danes se nočem jeziti, naj pride karkoli. Storil je kakor je rekel in tudi ta dan se ni jezil. Isto je ponavljal tudi naslednje dni, dokler ni postal popolnoma mil in krotek. Ta način izpraševanja vesti nam priporoča sv. Ignacij zato, da nam boj olajša. Ako se bolniku jed gnjusi, mu jo dado le po malih koščkih da jo more uživati. Ko bi mu dal celo kokoš hkrati, bi mislil, da mu je nemogoče tudi le nekoliko jesti od nje, ker je tolika. Niti grizljeja bi ne vzel. Ako

pa razrežeš isto kokoš ne male kosce, in mu le jednega podaš, druge pa skriješ, bo vzel košček za koščekom in snedel celo kokoš, ne da bi sam prav vedel kedaj. Tudi sv. Ignacij nas ima za bolnike in slabotne glede posebnega izpraševanja vesti. On hoče, da pazimo sami nase vedno le pol dneva; tako lažje preuesemo. Kajti, ako bi hotel kar vse pograbit in reči: celo leto ne bom več govoril, ali, svoj živ dan hočemo hoditi s pobešenimi očmi itd, bi se ustrašil že pri misli na tako ogromno delo in dejal: tega pa ne zdržim, bi bilo pretožno in prežalostno življenje. Pol dne pa, od jutra do kosila, kdo bi ne mogel paziti na jezik ali oči? Opoldne skleneš zopet naprej do večera. Jutri niti ne veš, če boš živ. In ako ga doživiš, bo tudi le en dan. Gotovo ne boš obžaloval, da si bil danes tako pozoren sam nase. Ne boš se pritožil, da ti je tak red napravljaj veliko skrbi in sitnosti; nasprotno, prav vesel boš, in boš sklenil, da hočeš še bolje storiti. Mnogi se pregreše prav tu, ker se ne drže trdno tega, da napravijo sklep le za pol dne; in vendar daje ravno to sklepu moč in tudi uspeh.

V letopisu frančiškanskega reda beremo o bratu Juniperu, ki je sicer vedno kaj malo govoril, enkrat pa je kar celih šest mesecev zdržema molčal. To je storil tako. Prvi dan je sklenil, da ne bo govoril v čast Bogu Očetu, drugi dan iz spoštovanja do Boga Sina, tretji dan v čast sv. Duhu, četrti dan iz ljubezni do naše ljube Gospe. Tako so prišli na vrsto vsi sveteiki in on je molčal dan na dan, vsak dan z novo vnebo in novo pobožnostjo v čast kakemu svetniku. Ako tako delamo se samega sebe hrabrimo, da res popravimo, kar smo sklenili pri posebnem izpraševanju vesti, pa se tudi dosti bolj sramujemo, ako smo padli in se niti tako kratek čas nismo držali. To sredstvo nam tedaj povsod izvrstno pomaga.

Izmej treh točk, katere obsega izpraševanje vesti, ste zadnji dve, kes in trden sklep, najjemenitnejši. V žalosti nad napako in v trdnem sklepu nikdar več ne grešiti, je vsa moč izpraševanja vesti. Od tega dvoje zavisi naše poboljšanje. Zato moramo v to obrniti največ časa. Mej glavnimi vzroki zakaj mnogi tako malo napredujejo kljub izpraševanju, je v tem, ker porabijo ves ta čas le v raziskavanje, kolikokrat so grešili in čas poide, dasi so komaj to dokončali. Vse drugo opravijo seveda površno in v naglici. Nič se ne pomude pri obžalovanju grehov in pri prošnji za odpuščanje. Istotako zmanjka časa za trden sklep, da hočejo do večera popraviti ali drugi dan poboljšati se. Tudi ne prosijo Boga milosti in moči, da bi se mogli v resnici poboljšati se. Od tod tedaj, da padeš jutri prav tolikrat kakor danes, nisi v izpraševanju vesti pregrešil prav nič drugega, kakor le domislil si se, kolikokrat si grešil. To pač ni sredstvo, ki vodi do poboljšanja, ampak le prva točka pri izpraševanju, le temelj, na kojega treba zidati s pomočjo drugih dveh točk. Za poboljšanje najpotrebnejša je žalost in kes, sklenjen s trdnim sklepom, da da se hočemo poboljšati, in s ponižno prošnjo, naj nam da Gospod potrebnih milosti. Ako ne prideš tako daleč, se tudi poboljšal ne boš. Le kadar dobimo res stud nad kako stvarjo, potem si na vso moč prizadevamo, da se nam več ne pripeti.

Kaj je vzrok, da se ljudje mej svetom tako lahko povrnejo v grehe, katerih so se že tolikrat izpovedali?

Kje je vzrok? Največkrat ta, ker niso iz srca obžalovali greha, ker niso prišli k izpovedi s trdnim sklepom, da nočejo več grešiti. Njihovo srce se nikdar ne obrne k Bogu popolnoma, ampak le tako na pol; zato se tudi vrnejo tako z lahko k onemu, česar niso zapustili popolnoma še nikdar. Da bi imeli pravi kes in pravi stud nad grehom, da bi bili za trdno sklenili, nikoli več ne žaliti Boga, kako je mogoče, da bi tako brezbrizno in takoj po izpovedi zopet grešili, kakor da niti pri izpovedi niso bili. Tudi ti delaš popoldne iste napake kakor dopoldne, danes iste ko včeraj, ker jih najbrže še nisi iz srca obžaloval, niso se ti še pristudile nisi še poboljšanje določno sklenil, si se premalo pomudil pri kesu in trdnem sklepu. Ko bi bil to storil, bi ti bilo nemogoče grešiti ravno tam in sicer tako urno in ročno; saj vendar nimamo dopadajenja nad onim, kar mrzimo, kar nam provzroča žalost in muko.

Ako je kes res pravi kes, nam ne izbriše le storjenih grehov, ampak je tudi zdravilo, ki nas varuje v prihodnje. Kdor greh v resnici studi, ga ne boš pripravil, da bi zopet grešil. To si zapomnimo. Čuditi se moramo nespameti onih ljudi, ki predrzno greše in se izgovarjajo: Bom že obžaloval in Bog mi bo odpustil. Ako imaš razum kako ti je mogoče udati se strastem in kratek čas uživati nedovoljeno veselje, ki traja le trenutek, ko vendar veš, da ti bo žal celo življenje, da se boš vedno in vedno kesal, zakaj si storil? Gotovo je, Bog ti bo odpustil greh, ako ga boš obžaloval. Toda brez ozira na Boga, že zaradi miru svoje vesti, iz ljubezni do sebe bi se moral ogibati greha. Tega ne storim, bi si mislili, kajti vem, kolika muka je že sam spomin na to, da sem storil. Mir mine, ko bi trenil, ali žalost mi ostane do groba in čez. Največja neumnost bi bila za tako kratek časek zamenjati tako dolg kes. Kaj je pač revna slast, ki si jo občutil v primeri s kesom, ki se ne gane od tebe. To bi moral pomisliti, predno grešiš. Ako pride skušnjava, ubrani se ji rekoč: Tega pač ne storim, česar bi se moral sramovati svoj živ dan in nenehoma obžalovati. Kadar komu kaj odsvetuješ, praviš: Dobro pomisli, da ti zna biti še žal! Reci tudi sebi tako.

Iz povedanega sledi, kako krepko varuje kes, da se ne povrnejo več v grehe. Kako potrebno je tedaj, da se pri izpraševanju vesti pri tej točki dolgo pomudimo. Mogoče je, da se človek povrne v greh kljub pravemu kesu in trdnemu sklepu; kajti nismo angelji ampak krhki ljudje iz ila. Kar je iz ila, se rado ubije, zgubi svojo obliko in dobi drugo. Vendar ako se človek, prišedši komaj od izpovedi, precej zopet roti, ali uda slabim strastem in grehom, pravimo navadno, da najbrže ni imel pravega kesu nad grehi in trdnega sklepa poboljšati se, ker je tako hitro zopet grešil. Prav tako je gotovo znamenje in dokaz, da je bilo pri izpraševanju vesti obžalovanje prestopka slabo in sklep premalo trden, ako opaziš, da si popoldne ali drug dan ravno tak kakor dopoldne ali včeraj. Že pred brati bi te bilo sram kar po vrsti trikrat, štirikrat priznati isto napako, in pred Bogom se ne sramuješ ponavljati cele tedne in mesece? Da bi le enkrat čutil res pravo žalost, moralo bi zadostovati, a to je ravno žalostno, ker tega ni!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec prosinec (januar) 1898

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Spoštovanje do gosposké.

b) Posebni nameni:

1.) **Obrezovanje Gospodovo. Novo leto.** Ta in vsak dan meseca naznanjene, pa še ne zaznamovane ali nenadoma nastale zadeve. Obvarovanje pred smrtnim grehom v novem letu Vsakdanja obnovitev dobrega namena.

2.) **Osmina sv. Štefana.** Odstranitev škodljivih prepиров. Sprava med razdvojenimi duhovi. Važne duhovne vaje.

3.) **Sv. Genovefa.** Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Več duhovnikov in njihove občine. Device v nevarnosti.

4.) **Sv. Tit.** Spoštovanje do očetovske oblasti. Poboljšanje brezvestnih starišev. Nevarno bolni.

5.) **Sv. Emilijana.** Poboljšanje ali odstranitev pohujšljivih oseb. Zelo nesrečni mešani zakoni. Hudo skušani.

M o l i t e v,

(ktero naj bi molili udje molitvenega apostoljstva.)

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s tistim Božjim namenom, s katerim si Ti, sam Bog, Gospoda poveličal nekdanj na zemlji s Svojim presv. Srcem, in Ga še sedaj neprenehoma v najsv. Zakramentu po vsem svetu do konca časov poveličuješ, in du posnemam presv. Serce preblazene, vselej brezmadežne Device Marije, Ti darujem danes in vsak hip današnjega dneva vse svoje namene in misli, vsa svoja čutila in želje, vsa svoja dela in besede. (100 dnij odpustka enkrat na dan Leon XIII 1885.)

Zlasti Ti jih darujem za duhovne vaje, kakor tudi za vse v tem mesecu in zlasti današnji dan udom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Serce mojega Jezusa, stori, da Te vedno bolj ljubim! Amen. (Vsakikrat 300 dnij odpustka; enkrat v mesecu, če se moli vsak dan, popolni odpustek. Pij IX. 26 listop. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje! (300 dnij odpustka vsakikrat. Pij IX 1852.)

O sveti Jožef, predpodoba in varh častilcev presv. Serca Jezusovega, prosi za nas! (100 dnij odpustka enkrat na dan. Leon XIII 1892.)

Sveti nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, bl. Petef Kanizij, prosite za nas!

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Dve osebi, da bi jim Marija in sveta Tekla sprosile dobre dekle. — V posebni zadevi nekega duhovnika, naj se ga sv. Srce Jezusovo usmili, ter mu podeli onih milostij, katere so mu najbolj potrebne v dušno zveličanje zlasti pa v njegovem duhovskem stanu. — Neka oseba se priporoča v različnih potrebah in zadevah. M. F. — V. S. se pripoča v molitev, da bi se spreobrnil in prišel na pravo pot. — Štirje tovariši se priporočajo v litev, da bi živeli v miru mej seboj.

Razgled po svetu.

Osebné vesti. Spiritual v uršulinskem samostanu ljubljanskem g. Valentin Eržen je imenovan za pod-

vodjo v bogoslovnem semenišču in mu je podeljen častni naslov duhovnega svetnika, na njegovo dose- danje mesto je imenovan semeniški podvodja gosp. Miha Bulovec. — Gosp. Josip Tomšič, dosedaj župnik v Pomijanju v Istri, je imenovan za župnika v Dekanij. — Gosp. Ivan Setničar je imenovan za prefekta [v de- škem semenišču v Gorici.

Bogoslovci ljubljanski imajo po stari navadi po božičnih praznikih duhovne vaje, katere bode vodil preč. g. P. Fink S. J. Novega leta dan pa prejmejo bogoslovci drugzega leta nižje rede, naslednji bogo- slovci prvega leta pa tonsuro: 1. Berce Ivan 2. Čuk Karol 3. Grivec Franc. 4. Gros Karol. 5. Kimovec Fran. 6. Klemenc Ivan 7. Lah Lovro. 8. Magajna An- drej. 9. Marenčič Ivan 10. Merhar Alojzij 11. Perko Pavel. 12. Podlipnik Josip. 13. Prijatelj Ivan 14. Ra- kovec Fran. 15. Sitar Valentin. 16. Skulj Fran. 17. Stampfl Matija 18. Tomelj Anton. 19. Voljč Jakob. 20. Verhovec Fran. 21. Zevnik Miha.

Dnevni red našega cesarja. Cesar Franc Jožef se vedno drži pregovora: „Rana ura, zlata ura“. Po pet- desetih letih svojega vladanja, na začetku svoje sta- rosti, se še vedno ravna po onem redu, katerega si je pred petdesetimi leti določil kot mladenič.

Po leti ustaja cesar ob 4. po zimi ob 5. uri; na poti, ob vojaških vajah, pri nadzorovanju ali na lovi pa prav dostikrat že ob 2. Zato pa gre zvečer že ob 9. k počitku.

Po leti ob pol 5. zjutraj in po zimi ob pol 6. zaju- trkuje cesar nekoliko kave s kruhom.

Od 6 do 10 dopoldne urejuje državna opravila in sprejema v avdijenci.

Ob 12 ima malo predpoldnice, nato so zopet dr- žavna opravila na vrsti. Na spisih dostavi pogosto kako obrobno pripomnjo, ali cele odstavke sam predela.

Popoldne ob 5 je še le kosilo, katerega se ude- leži tudi vojaško spremstvo.

Del večera posveti zopet nujnim državnim opravilom.

V nedeljo in praznik je cesar ob 11. pri sv. maši. Tudi se nikdar ne sramuje vdeležiti se cerkvenih slo- vesnosti, pač pa kaže pri vsaki priliki javno svoje katoliško prepričanje.

Pri službi božji cesar nima rok križem čez prsa ali celo na hrbtu, tudi se ne ozira radovedno po okoli stoječih, ampak, kakor zahteva sv. cerkev, spremlja pobožnost. Isto zahteva tudi od svojega spremstva.

Dnevnega reda se cesar ne drži le na Dunaju na dvoru, ampak kolikor je mogoče vedno in povsod. Na popotovanji, v Budapešti, Ištu, Mürsstegu na lovu ali kjerkoli biva opravlja z vso natančnostjo uradne zadeve, prav tako, kakor doma.

Trdno zdravje, tudi pri velikem naporu ali neu- godnem vremenu, dopušča cesarju, da žrtvuje urado- vanju, ako treba, tudi velik del noči in se zadovolji le s prav kratkim spanjem.

Vse nepotrebne slovesnosti si cesar doma prepo- veduje. Pri izletih in izprehodih se zadovolji le z malim spremstvom. Tudi na daljših potih ni zahteval za-se tako zvane policijske službe.

Zakaj ne jeste mesa? V petek je sedelo pri omizji v gostilni več gospodov častnikov in en duhovnik. Prinesli so na mizo mesno, a duhovnik se jedi niti pri- taknil ni. „Zakaj ne jeste mesa?“ ga vpraša častnik. „Odgovoril bom“ pravi duhovnik, ako mi vi odgovorite, zakaj imate rudeče hlače?“ — „Vojaška postava tako zahteva“ — „V petek zdržati se mesa je pa cerkvena

zapoved". — Dobro, ali pa ni to pretežko?" — Morebiti, a recite mi, zakaj nosite tako težko čelado?" — "Tudi to je zapovedano, a poleg tega nam varuje glavo pred sovražnimi udarci." — Prav, postiti se je tudi zapoved, ki ima namen varovati nas pred najhujšim sovražnikom. Poleg tega je post naš Gospod in Izveličar sam posvetil "Častnik je obmolknil.

Nedeljsko delo — tatvina. „Kako je to“, vpraša prijatelj nekega mizarja, „zdaj nekaj časa zapiraš svojo delavnico ob nedeljah tako točno, prej si pa vedno delal, bodi petek ali svetek?“ — „Tako-le je bilo“, pravi mojster, „neke nedelje jutro pridem v cerkev. Bila je ravno pridiga. Govornik je pripovedoval o nedeljskem delu, in dokazal, da oni Boga okradejo, ki delajo ob nedeljah. Rekel je, da je to še veliko hujši in večji greh, kakor okrasti kakega človeka. Ta misel, da ogoljufamo, kadar v nedeljo delamo, Boga še za oni dan, ki ga je za-se prihranil, me je tako pretresla, da sem v svoji delavnici odpravil in strogo pripovedal nedeljsko delo“ — „Ti gre-li obrt zato slabše?“ — „Bog ne daj, še dokaj boljše!“

Trapistov pogreb. V križnem hodniku se zbero vsi bratje, razun onih, ki neso mrliča. Ta je na navadni deski na lahko privezan, z odgrnjeno kapuco, da se mu vidi obraz. Počasi se pomika sprevod po hodniku mej petjem psalma „Miserere.“ Na bližnjem samostanskem pokopališču spuste mrtveca po nekoliko molitvah v grob, kamor gre tudi jeden brat, da

ga odveže od deske. Desko da iz groba, da bo naslednjemu, katerega pokosi smrt, služila nekaj časa za „rakev.“ Nato potegne mrtvemenu menihu kapuco čez obraz in jo pritrdi z nekoliko ubodi spredaj za habit. Ko so grob zasuli, se molče vrnejo v cerkev, padejo na svoj obraz in molijo za umrlega sobrata.

Slabe knjige so strupen vrelec, iz katerega so se že tako mnogi napili smrti duši in telesu — Mlado dekle, staro komaj 16 let, je stalo pred porotnim sodiščem v nekem manjšem mestu na Belgijskem. Tožena je bila radi poskušane umora in krivdo so ji tudi dokazali. Kako je bilo mogoče, da je tako globoko padla? Slabe knjige so jo zapeljale, katere ji je njen oče namenoma dajal brati, da zatre v njej nagnenje do samostanskega življenja. Brezvestni svobodoumni mož je prinesel svoji hčeri knjigo in ji priporočal, naj jo bere. „Beri“, ji pravi, „se boš nekoliko raztresla“. Nato je brezbožnež smejé pripovedoval svoji soprogi: „Mislím, da sem ji pregnal neumne samostanske muhe; sem ji že tako stvar dal brati, da mora nedvomno pomagati!“ Hčerka je res popustila misel na samostan, a izgubila je tudi ono, kar najbolj diči krščansko dekle. Sramoto je skušala prikriti z zločinom. Sodnik ji je prisodil z ozirom na njeno mladost in na omenjene okoliščine, nekaj milejšo kazen. Obsojena je bila na 10 let v prisilno delavnico. Take posledice imajo nenaravne knjige — kakoršno drevo, tak sad.

V A B I L O

k naročevanju na katoliško-cerkveni list

„ZGODNJO DANICO“

za leto 1899.

Podpisano založništvo prosi vse prijatelje našega katoliškega cerkvenega lista, in sploh verne Slovence, da bi hiteli z naročevanjem, s prav obilnim naročevanjem. List se dá s tem razširiti, ako se jih več skupaj naroči, kar je pripravno zlasti po fabrikah in delavnicah.

Med tem, ko založništvo vabi k naročevanju za l. 1899., zahvaljuje se dozdanje vredništvo „Danice“ prav pristrčno vsem prijateljem in podpirateljem lista. — Vrednik „Danice“ bode od novega leta naprej preč. g. Tomo Zupan.

Naročnina znaša:

Za celo leto po pošti 4 gld. 20 kr.

„ pol leta „ „ 2 „ 20 „

V Ljubljani prejmana za celo leto 3 gld. 60 kr.

„ „ „ pol leta 1 „ 80 „

„ „ „ ¼ leta — „ 90 „

Za prinašanje na dom se plača 40 kr. na leto. Posamezne številke po 10 kr. Za spremenjenje napisa med letom 15 kr.

Naročnina se po naj cenejši poti poštnih nakaznic pošilja pod naslovom: „Blaznikova tiskarna v Ljubljani.“

Založništvo „Zgodnje Danice.“

Št. 1199.
T. Zupan.

Lgodnja
PanicaL.
Katališk crkven list
LII.
=tečaj.
1899.

odgovorni urednik
Tomaz Zupan.

1° Ljubljani.
Natisnili & založili T. Blaznikovi nasledniki.